

Волиняни представили новий термокомбінезон

Він виготовлений із трьох шарів бавовняної тканини, що має водостійкі властивості, й призначений для захисту від морозу при температурах від -20 до -5. Костюм містить вставки для захисту колін та сідниць від ударів, одягається поверх військової форми. Розмір його капюшона враховує кевларову каску. Виготовляється зеленого та сірого кольорів. Кожен охочий може допомогти волонтерам організації «Поліські партизани», завітавши до офісу, який розташований на вулиці Шопена, 4 у Луцьку.

Сашко «Стоматолог» продовжує масштабне будівництво у Донецьку

У Донецьку, попри воєнні дії, компанія «МАКО», що належить сину экс-президента Віктора Януковича Олександрю, продовжує вести будівництво. Про це під час брифінгу у четвер повідомив речник Інформаційного центру РНБО Андрій Лисенко. З його слів, об'єкти охороняються членами радикального угруповання сепаратистів «Оплот».

11

Відомості.інфо
№48 (740)

11 - 17 грудня 2014 року
http://www.vidomosti.info/

Соціум

Для декого із в'язнів умови у Цуманській колонії кращі, ніж удома

Для більшості з нас місця позбавлення волі асоціюються із двома: тротуаром, колючим дротом, задушними темними камерами, баландою на обід, ув'язненими із татуваннями та блатним жаргоном. Однак насправді це трохи не так. Принаймні інше враження створилося після побаченого у Цуманській виправній колонії (№ 84). Побували там на запрошення Волинського прес-клубу, який у заклад позбавлення волі приїхав із фільмами Міжнародного фестивалю документального кіно про права людини Docudays UA.

Коли потрапляєш на територію, перше, що впадає у вічі, — церква. Так, хоч як дивно, але саме тут, де відбуваються покарання за тяжкі й особливо тяжкі злочини, ще у 2009-му звели храм. Тепер у ньому щонеділі й у свята відбуваються богослужіння. Про це розповів начальник відділу соціально-виховної та психологічної роботи із засудженими **Анатолій Тимошук**. Він також провів екскурсію колонією. Ті умови, в яких живуть в'язні, нагадують швидше гуртожиток, а не в'язницю. Гарні ремонти, на вікнах — штори, ліжка акуратно застелені, всюди чистота й порядок, в одній кімнаті навіть бачили акваріум.

— На сьогодні у колонії перебуває 218 ув'язнених, — каже **Анатолій Васильович**. — І відбуваються тут покарання тільки ті, хто засуджений уперше. Велика частина звільняється умовно достроково за сумлінну поведінку, старанне ставлення до праці. Відповідно до заохочувальних норм, до ув'язненого за тяжкий злочин після відбуття ним однієї третьої покарання можна застосувати переведення в дільницю соціальної реабілітації — вона розміщена за межами зони, що охороняється, там засуджені мають уже більше прав. Після відбуття половини строку покарання можемо направити матеріали в суд, який визначить обмеження волі у виправному центрі або на виправних роботах, тобто засуджений проживає вдома, але ходить на роботу, з ним займається кримінально-виконавча інспекція. До таких засуджених можна застосувати й умовно-дострокове звільнення. Я тут працюю з 2000 року, то тільки двом чи трьом суд відмовив у достроковому звільненні.

Якщо людина сидить за особливо тяжкі злочини, то умовно-дострокове звільнення можливе лише після відбуття нею трьох четвертих терміну покарання.

— Є у нас і злісні порушники, й ті, хто схильний до суїциду, втечі, — продовжує **Анатолій Тимошук**. — Із

Засуджені за ворітьми виробничої зони чекають на обідню перерву

ними веде роботу психолог. Ось у нас кімната психологічної релаксації, — відчиняє двері у просторий кабінет, де красивий м'який диван, крісла, телевизор, вазони.

За словами **Анатолія Васильовича**, згідно із законодавством, у колонії має бути ще дільниця посиленого контролю, куди можливо переводити тих, хто порушує режим і дисципліну. Наразі вона тільки будується. А поки що злісних порушників поміщають до дисциплінарного ізолятора, переводять до приміщення камерного типу. Однак якщо й це не допомагає, притягають до кримінальної відповідальності. Суд розглядає матеріали, після чого, як правило, додається ще термін, і тоді в'язень продовжує відбувати строк у камеру, де вже будуть броньовані двері, решітки на вікнах, прогулянки строго за графіком та інше.

У Цуманській колонії широкі можливості для дозвілля засуджених. Є спортмайданчик, тенісні столи, шахи, шашки, бібліотека, можна дивитися телевизор, навіть мають доступ до Інтернету, лишень заборонені соціальні мережі й електронна пошта.

ВДОСКОНАЛЮВАТИСЯ ФІЗИЧНО І ДУХОВНО МОЖУТЬ УСИ

У коридорі зустріли засудженого **Андрія** — чоловік якраз повернувся із тренування на спортмайданчику.

— Я тут із 2012 року, — почав розмову. — Для духовного та фізичного росту тут є всі можливості, на

жаль, не всі їх використовують. Я тільки що завершив тренування на брусах, турніках, які дозволені. Хотілося б більшого, та законодавча база не дає мати свій спортзал. Якби були якісь кроки зі сторони тієї ж пенітенціарної служби, то самі ж в'язні завезли сюди спортивне спорядження, адже тут багато хто сидить із великими термінами — у мене 12 років, у мого співкамерника — 15. Нам тільки те й лишається, що читати і займатися спортом. Мені довелось, перебуваючи під слідством, півтора року поїздити по СІЗО — Київському, Львівському, Рівненському, тому є з чим порівняти Цуманську колонію. Вона вважається однією з найкращих для ув'язнених і, думаю, для адміністрації також. Якщо ув'язнені спокійні, то й працювати з ними легше. Думаю, це заслуга адміністрації в тому, чому тут так, а не інакше. Тому що все-таки адміністрація закладу вибирає курс і стиль роботи. Повірте, ми не готувалися до вашого приїзду, в нас тут так кожен день. Я до 37 років був по той бік закону, але так сталося, що просто випадково забрав життя у людини. Суд трактував це як убивство — мені дали 12 років.

— Ви вважаєте своє покарання справедливим? — уточнюємо.

— Моя історія проста, — відверто зізнається **Андрій**, — маю дві вищих освіти: стаціонарно вчився на біологічному факультеті й економічному. Працював топ-менеджером у солідних фірмах. Після чергового відраження у Москву потрапив на лікування у місцеву психіатричну лікарню з діагнозом «повна втрата пам'яті». Мені в напій добавили психотропні речовини й обікрали. Коли приїхав додому, сиділи зі своїм хорошим другом, із яким дружили більше 15 років. Він допустив у розмові трохи зайвого, як мені видалося, можливо, відобразилися наслідки мого лікування у Москві, й у стані, який свідки характеризують як афект, я скоїв убивство. Тому я тут. Суд трактував це як умисне вбивство, хоча свідки говорять про зовсім інше. Далі, я думаю, не потрібно розповідати, бо всі прекрасно розуміють, скільки коштує рішення суду в цій країні.

— Чи маєте намір вийти звідси достроково? — продовжуємо розмову.

— Я не тільки маю намір, я це зроблю, — відповідає **Андрій**. — Тому що над цим працюю — не п'ю чай або чифір і всі інші можливі напої, не курю, займаюся спортом, читаю, у принципі, й не переставав, веду активну соціальну життєву політику, допомагаю адміністрації колонії. Майже з першого дня перебу-

вання тут я старший днювальний, і це завдячуючи **Анатолію Васильовичу** — він роздивився у мене ці якості. Бо що із топ-менеджера може вийти? Тільки старший днювальний.

— Про що мрієте, як вийдете на свободу? — цікавимося.

— План-мінімум — покинути цю країну: при тому всьому, що регламентується, це абсолютно безправна країна третього світу, — висловлює свою думку ув'язнений. — Я не бачу проблеми адаптуватися на свободі, бо я себе до цього готую щодня.

ЗА ГРАТАМИ ПОЧАВ МАЛЮВАТИ ІКОНИ

На території колонії, крім підсобного господарства, де тримають кілька свиней, і 10 соток городу, є виробничі зони, де ув'язнені працюють. Тут виготовляють столярні вироби, бруківку, шлакоблоки, є стан-

Засуджені працюють в автотельєрній

ція техобслуговування автомобілів, швейний цех, кузня. У засуджених восьмигодинний робочий день, а зарплата залежить від виробітку.

— Найбільше отримують на виробництві бруківки, — долучається до розмови начальник відділення соціально-психологічної служби № 2 **Василь Януль**.

Показує журнал нарахувань, де найбільша сума 1426 грн. Із зароблених грошей іде відрахування за харчування та комунально-побутові послуги, аліменти, якщо є, та інші позови. Але незалежно від заробітку 25% із суми йде на особистий рахунок засудженого, і цими коштами він може розпорядитися як завгодно, дехто навіть додому гроші пересилає.

— Можна сказати, що засуджені на себе заробляють? — уточнюємо.

— Ті, хто працює, то так, — пояснює **Василь Януль**. — Раніше пра-

цювати ми могли заставити, а тепер до ст. 118-ї внесли поправки про те, що засуджений має право працювати. Тобто хоче — працює, хоче — ні. Тому ось така несправедливість.

Для ув'язнених, що й досі не мають шкільного атестата, діє школа. Часто ази грамоти за шкільними партами здобувають учні віком 20–50 років. Викладають тут учителі з місцевої Цуманської загальноосвітньої школи.

Ми пройшлися також у їдальню, щоб побачити, чим харчують ув'язнених. Якраз зготували обід, були суп, каша з підливкою, м'ясо, салат. А ще тут самі ж засуджені випікають хліб — дуже смачний. Якраз за столом сиділо двоє чоловіків.

— Дуже смачно, годують добре, але вдома все одно краще, — сказав один із них.

Уже наприкінці нашої так званої екскурсії територією колонії **Анатолій Тимошук** запропонував відвідати церкву.

Виявляється, тут є ікони, які виготовив ув'язнений **Роман**. Хлопець розповів, що в колонії він із 2003 року. До кінця строку йому ще два роки лишлось. І саме тут у нього відкрився талант художника, хоча сам він музикант-акордеоніст.

Роман розповів, що брав участь у Національному конкурсі образотворчого мистецтва в'язнів «Преображення Господнього любов'ю» і його роботу відібрали для участі у Міжнародній виставці робіт засуджених «Пів квадратного метра свободи у Фрайзінгу» (Німеччина). **Роман** показав Подяку Верховного архієпископа Києво-Галицького Святослава за участь у цій виставці та зошит із відгукми відвідувачів, які високо оцінили його мистецький твір.

Перед тим як приступити до роботи, **Роман**, як зізнався, завжди читає молитву, інакше, каже, нічого не виходить.

— Ви дуже талановита людина, — звертаюся до **Романа**, дивлячись на його роботи.

— Якби був талановитий, у тюрмі не був би, — відповідає. — Просто розум пізно приходить, але краще пізно, ніж ніколи. Вже хочеться створити сім'ю, мати дітей і піти у суспільство заробляти гроші своїми руками. Але більше на ті ж граблі наступати не буду і сюди вертатися, нехай Бог милує... Хто хоче, то тут мінється, а хто ні, то виходять і далі продовжують.

За весь час, поки тут, **Роман** ні разу не порушив дисципліни, однак те, що його засудили на стільки років, вважає несправедливим. Каже, що винен, але ті, хто разом із ним вчиняли злочин, на волі, а йому «дописали» все, що можна було.

Людмила ПОЛІЩУК

У таких кімнатах відпочивають ув'язнені Цуманської колонії